Onafhankelijke Partij Diemen

Ouderenpartij Diemen 50Up Gemeenteraadsfractie

Tegen het vergeten – Tegen het niet weten 2.0

De toekomst zal het vergeten als velen het nu niet weten

Een vervolg op de reacties op ons initiatiefvoorstel

April 2023

Inleiding

Op 16 maart is ons initiatiefvoorstel voor een eerste bespreking geagendeerd in de Informatieve raadsvergadering. We waarderen het dat op een constructieve wijze is gereageerd en van gedachten is gewisseld. Op de reacties gaan we hier in.

Jongerenraad Diemen

Wij hebben grote waardering voor de reactie van de Jongerenraad. Zij deelt ons standpunt dat jongeren over voldoende kennis van de Holocaust moeten beschikken en de verontrustende uitkomsten van het onderzoek.

De Jongerenraad adviseert het doel van het voorstel aan te scherpen en de doelgroep beter te omschrijven. Uit het onderzoek blijkt inderdaad dat jongeren tussen 15 en 25 jaar die onvoldoende kennis hebben van de holocaust, het oorlogsverleden ontkennen en stuiten op desinformatie op sociale media.

De Jongerenraad vraagt aandacht voor het gebruik van sociale media bij het bereiken van jongeren over bijvoorbeeld onderduikplekken, het inzetten van sprekers en/of overlevenden.

De Jongerenraad vraagt te onderzoeken wat er al gedaan wordt op Diemense basisscholen en te bezien of er een gezamenlijk lespakket kan worden gemaakt.

De Jongerenraad vindt een excursie naar Auschwitz onduidelijk en twijfelt aan de haalbaarheid.

Reactie

Verduidelijking doelgroep

De aanleiding voor ons voorstel is de afnemende kennis onder jongeren tussen 15 en 25 jaar. Ons doel is: voorkomen dat kennis over de Holocaust afneemt en tegengaan van antisemitisme.

Onze doelgroep laat zich verdelen in twee leeftijdsgroepen: de Diemense leerlingen van de Diemense basisscholen en de Diemense jongeren in de leeftijd van 13 tot ca. 25 jaar. De eerste groep kan bereikt worden via de directies, leerkrachten en ouders van de basisscholen. De andere groep kan bereikt worden via de sportclubs, Welzijn Diemen, studentenhuizen, Scouting, kerken en een eventueel toekomstige middelbare school in Diemen. We gaan er vanuit dat binnenkort geen HBO-instelling meer is gevestigd in Diemen, als de Hogeschool in Holland is verhuisd naar Amsterdam. Wél kunnen we MBO-instellingen in Diemen (zoals Bouwmensen) tot onze doelgroep rekenen.

Overige punten Jeugdraad

Over het gebruik van sociale media voegen we toe dat jongeren ook ervaring kunnen opdoen bij het maken van vlogs, podcasts en dergelijke over dit onderwerp.

Voor een eventuele reis naar Auschwitz kan gebruikt gemaakt worden van de jaarlijkse reis die het Auschwitz-comité naar Polen organiseert. De gemeente zou dit financieel mogelijk kunnen maken voor jongeren uit Diemen, die daarover na afloop een terugkoppeling geven binnen hun achterban.

We stellen concreet voor:

- In te zetten op leerkrachten, leerlingen en ouders basisscholen (preventief).
- In te zetten op jongeren van 13 tot ca. 25 jaar (middelbare scholieren, studenten en andere jongeren) via leerkrachten, sportclubs, Welzijn Diemen, kerken, Scouting en studentenhuizen.
- In te zetten vanuit gemeente d.m.v. bestuurlijke, ambtelijke en financiële ondersteuning.
- Faciliteren van excursies naar Namenmonument, Verzetsmuseum, Westerbork, Auschwitz.
- Digitaal toegankelijk maken van informatie over de holocaust, de onderduik en het verzet.

College van burgemeester en wethouders

Diemen Divers en Inclusief

Het college verwijst in haar reactie op ons initiatiefvoorstel naar de beleidsnota Diemen Divers en Inclusief. In deze nota wordt antisemitisme echter nergens expliciet genoemd en ook in de activiteitenoverzichten komt antisemitisme niet voor. Het leggen van struikelstenen, het bijwonen van de Auschwitz-herdenking en het defilé bij de herdenking van de Februaristaking 1941, de 4 mei-herdenking en de 5 mei-viering worden niet als inclusieve en verbindende activiteiten genoemd. De titel van ons voorstel lijkt dus niet verkeerd gekozen te zijn.

De portefeuillehouder heeft tijdens de vergadering gesteld dat er al veel gebeurt in Diemen en verwezen naar de Historische Canon van Diemen. Wij hebben in ons voorstel een samenvatting gegeven van wat er in Diemen al wordt gedaan, maar de Canon geeft een uiterst summiere samenvatting van de gevolgen van de holocaust in Diemen en is zeker geen bron van holocaust-educatie. Daarvoor heeft de Historische Kring Diemen in andere publicaties uitvoeriger en grondiger bericht.

Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam

Het college noemt in haar reactie op ons initiatiefvoorstel het MDRA als een belangrijke partner. Het beschrijft dat het probeert het MDRA te overtuigen van een bredere inzet. Het MDRA is echter een meldpunt en ontvangt, registreert en behandelt klachten over discriminatie. Het is geen kenniscentrum over de holocaust en antisemitisme.

Uit Diemen Divers en Inclusief blijkt dat de meeste klachten uit Diemen gaan over seksuele discriminatie. Uit het antwoord van het college op de vragen van de VVD-fractie blijkt dat in het laatste jaarverslag géén klacht over antisemitisme uit Diemen is ontvangen. Wij werpen dan de vraag op of het MDRA de meest geschikte instelling is om te betrekken bij ons initiatiefvoorstel. Ook gaat het niet alleen om vastgelegde meldingen, maar ook het gevoel wat mensen ervaren bij antisemitische uitingen. Mensen hebben vaak het idee dat met hun melding niets wordt gedaan.

Afgaande op het aantal klachten over antisemitisme in Diemen zou er geen actie nodig zijn. Maar een klacht van een Amsterdamse inwoner over antisemitische projecties op het Anne Frankhuis of over andere antisemitische uitingen tijdens een voetbalwedstrijd worden in de statistieken beschouwd als Amsterdamse klachten, en niet als Diemense. Als een Diemense inwoner zo'n melding doet, wordt het waarschijnlijk wel als een Diemense klacht geregistreerd. Antisemitisme begint echter niet voorbij de gemeentegrens. Om deze redenen vragen we ons af of het MDRA wel de meest geschikte partner is om mee samen te werken als het gaat om concretisering van ons voorstel.

We stellen concreet voor:

- De tijd en energie die wordt besteed om het MDRA tot een bredere aanpak te verleiden, te benutten voor een eigen lokale aanpak naar aanleiding van ons voorstel.
- Uitbreiding van de taken van de coördinator Diemen Divers en Inclusief met Holocaust-voorlichting en -educatie en antisemitismebestrijding.
- Besteding van het budget voor Diemen Divers en Inclusief ook aan Holocaust-voorlichting en -educatie en activiteiten tegen antisemitisme.

Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding

De inbreng van de heer Verdoner beschouwen wij als een belangrijke morele ondersteuning. Hij pleitte voor een eigen Diemense kennisbank Holocaust-educatie.

De heer Verdoner heeft ook aandacht gevraagd voor 'joods leven'. Zijn suggestie om de burgemeester aan de joodse gemeenschap een felicitatie of begroeting te laten sturen ter gelegenheid van joodse feestdagen, vinden wij een originele en verbindende suggestie. Dit zou ook uitgebreid kunnen worden naar feestdagen van andere culturen. Geloof en cultuur, specifieke feestdagen en gewoontes inbegrepen, maken onderdeel uit van onze samenleving. In die zin past een felicitatie in het gemeentelijk beleid van Verbinden en de nota Diemen Divers.

Wij waarderen het dat de portefeuillehouder een gesprek met de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding wil hebben en dat hij wil overleggen over wat er in Diemen al gebeurt, en wat er aan kan worden toegevoegd. Dat is ook de inzet van ons voorstel.

We stellen concreet voor:

- Inventariseer wat er al op Diemense bassischolen gebeurt en bekijk wat er nog meer kan gedaan worden op het gebied van Holocaust-educatie.
- Richt een eigen Diemense digitale kennisbank Holocaust-educatie op. Vraag hierbij de Historische Kring Diemen om advies, want zij hebben al veel kennis.
- Stel geld beschikbaar voor scholen, Welzijn Diemen en sportclubs voor de genoemde activiteiten, bezoeken en gastsprekers.
- De burgemeester feliciteert diverse bevolkingsgroepen ter gelegenheid van hun Nieuwjaarsdag.

Raadsfracties

De raadsfracties spreken in het algemeen waardering uit voor het voorstel, vinden het belangrijk dat aandacht wordt besteed aan het onderwerp en pleiten voor meer concretisering van de actiepunten. Dat hebben we met deze versie 2.0 verder ingevuld.

Laatste voorstellen

We merken dat we met ons voorstel hebben geraakt. Er zijn nog wat suggesties gedaan die we hier graag als aanvullende concrete voorstellen doen:

- Besteed meer aandacht aan Artikel 1 van onze Grondwet in het kader van holocaust-educatie.
- Besteedt meer en langdurig aandacht aan de lokale Diemense geschiedenis rond antisemitisme en holocaust (namen en verhalen van omgekomenen, weggevoerden, dwangarbeiders, onderduikhelpers, verzetsmensen, kerken).
- Nodig jaarlijks 1 gemeenteraadslid en 1 lid van de kinderraad en 1 lid van jongerenraad uit om de burgemeester te vergezellen bij de bloemstuklegging bij het Auschwitz-monument en bij het defilé Herdenking Februaristaking 1941.
- Maak gebruik van de sprekers die zich hebben aangeboden n.a.v. ons voorstel en faciliteer dat.
- Plaats meer struikelstenen bij woningen die daarvoor in aanmerking kunnen komen.
- Niemand hoeft het wiel opnieuw uit te vinden, er is al veel materiaal beschikbaar en het kan een actiepunt zijn om dit voor Diemen op een herkenbare manier te verzamelen en blijvend (digitaal) toegankelijk te maken.
- Stel in de subsidievoorwaarden aan derden de voorwaarde dat discriminerende, racistische of antisemitische opmerkingen of gedragingen moeten worden gemeld aan de gemeente. Ook moet aangegeven worden wat is ondernomen tegen deze voorvallen.

Titel en foto

Wij waarderen het dat de titel ‘Tegen het vergeten, tegen het niet weten’ van ons voorstel als een passende titel wordt beschouwd.

Het gemaakte bezwaar over de gebruikte foto begrijpen we niet goed. Natuurlijk zat daar een element van shockeren in, zoals ook het tonen van projecties op het Anne Frankhuis en op de Erasmusburg als shockerend kan worden ervaren. Maar wij zouden onszelf censureren door dit soort beelden niet te publiceren.

Ons voorstel gaat in op de hedendaagse uitingen van antisemitisme, of het gebrek aan kennis daarvan. We vonden een foto van antisemitisme van 80 of 100 jaar terug niet passend. Een actuele foto diende zich bij toeval aan. We hebben die gebruikt om aan te tonen dat antisemitisme zich vaak uit in het tegenover elkaar zetten en uitspelen van groepen mensen. In die zin hoopten we te bereiken dat de lezer zou nadenken over de tekst van de graffiti, en over het waarheidsgehalte ervan. Voor deze 2.0 versie hebben we een nieuwe actuele foto afgebeeld.

Tenslotte

Naar aanleiding van dit initiatiefvoorstel ontvingen we aanbiedingen van Diemenaren Ronald van Gelder en Sara de Vries om als gastsprekers op te treden op Diemense basisscholen. Zie ook www.nadeoorlog.nl

Geraadpleegde bronnen

Kennis Holocaust holt hard achteruit. Het Parool 25 januari 2023

Amerikaans onderzoek: 23% jonge Nederlanders denkt dat de Holocaust wordt overdreven. CIDI januari 2023
www.cidi.nl/amerikaans-onderzoek-23-jonge-nederlanders-denkt-dat-de-holocaust-wordt-overdreven/

Dutch antisemitism survey. Claims Conference 25 januari 2023
www.cidi.nl/wp-content/uploads/2023/01/Survey-Dutch-antisemitism.pdf

Werkplan Antisemitismebestrijding Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding 2022-2025
www.antisemitismebestrijding.nl/documenten/publicaties/2022/10/6/werkplan-antisemitismebestrijding-2022-2025

Holocausteducatie:
Joods Cultureel Kwartier: www.jck.nl
Open Joodse Huizen: www.openjoodsehuizen.nl
Joodse monumenten: www.joodsmonument.nl
Podcast De stad moet plat: www.destadmoetplat.nl
Leven met oorlog: www.detweedewereldoorlog.nl
Namenmonument: www.holocaustnamenmonument.nl

Historische Kring Diemen over de oorlog en jodenvervolging:

- Onderduiken en andere oorlogsherinneringen. Diemen in de oorlogsjaren 1940-1945. Noor van Mens i.s.m. gemeentebestuur Diemen t.g.v. tentoonstelling Gemeente huis Diemen 2005
- Joods in Diemen. Over de geschiedenis van de joden en het joodse erfgoed in Diemen. Hanna Blok. In: Tijdschrift HKD 2-2005
- Het onbeschrijfelijke beschreven. Een geschiedenis van de lotgevallen van de Diemense joden in de Tweede Wereldoorlog. Taco ten Dam. In: Diemens oorlog. Dorp bij Amsterdam onder Duitse bezetting. Diemen, 2015
- Betlem 1942. Een joods werkkamp op de plaats van het voormalige paradijselijke ontspanningsoord. Taco ten Dam. In: Diemens oorlog. Diemen, 2015
- Onderduiken in Diemen. Het kwam voor dat onderduikers jaren leefden naast NSB'ers. Taco ten Dam. In: Diemens oorlog. Diemen, 2015